

JŪRMALAS DOME

Jomas iela 1/5, Jūrmala, LV - 2015, tālrunis: 67093816, e-pasts: pasts@jurmala.lv, www.jurmala.lv

LĒMUMS Jūrmalā

2024. gada 19. decembrī

Nr. 658

(protokols Nr. 17, 49. punkts)

Par cilvēku drošību apdraudošas un vidi degradējošas ēkas Rūsiņa ielā 17, Jūrmalā, konservāciju

Izskatot Jūrmalas domes rīcībā esošo dokumentāciju par nekustamo īpašumu Rūsiņa ielā 17, Jūrmalā (kadastra numurs 1300 016 2403), (turpmāk – Nekustamais īpašums) un izvērtējot lietas faktiskos apstāklus, Jūrmalas dome (turpmāk – Dome) konstatē turpmāk minēto:

[1] Saskaņā ar informāciju no Jūrmalas pilsētas zemesgrāmatas nodalījuma Nr. 1533, uz zemes vienības (kadastra apzīmējums 1300 016 0256) atrodas dzīvojamā ēka (būves kadastra apzīmējums 1300 016 2403 001) ar adresi Rūsiņa iela 17, Jūrmala (turpmāk saukta arī “Ēka”). Uz Ēku īpašuma tiesības nostiprinātās – *Vārds Uzvārds* (turpmāk – Īpašnieks).

[2] Jūrmalas valstspilsētas administrācijas (turpmāk – Administrācija) Pilsētplānošanas pārvaldes Būvinspekcijas būvinspektors 2023. gada 11. novembrī, atbilstoši Būvniecības likuma 21. panta sestajai daļai, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtās būves drošumu, atkārtoti veicot foto fiksāciju, vizuāli apsekoja Nekustamo īpašumu un konstatēja, ka Nekustamajā īpašumā esošā Ēka neatbilst būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

[2.1] Pamatojoties uz konstatēto, Administrācijas Pilsētplānošanas pārvalde 2023. gada 11. novembrī nosūtīja Īpašiekam vēstuli (liet.iz.Nr. 14-1/2488), kurā tika lūgts sniegt skaidrojumu par turpmākajām darbībām Ēkas sakārtošanā.

[2.2] Administrācijas Pilsētplānošanas pārvaldē 2023. gada 27. novembrī saņemts Īpašnieka paskaidrojums (turpmāk – Paskaidrojums), kurā norādīts, ka līdz 2024. gada februāra mēnesim tiks uzsākta projekta izstrāde un veikti Ēkas bīstamās daļas nojaukšanas, konservācijas vai sakārtošanas darbi.

[3] Administrācijas Pilsētplānošanas pārvaldes Būvinspekcijas būvinspektors 2024. gada 8. novembrī atkārtoti pārbaudīja Nekustamo īpašumu un konstatēja, ka Būvniecības informācijas sistēmā nav iesniegta būvprojekta dokumentācija Ēkas nojaukšanai, konservācijai vai pārbūvei, kā arī pārbaudes laikā Nekustamajā īpašumā konstatēts, ka nav veikti Ēkas bīstamības novēršanas darbi un, ka kopš 2023. gada apsekošanas, Ēkas tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, tātad, Paskaidrojumā nav izpildīts Īpašnieka norādītais par Ēkas sakārtošanas uzsākšanu.

[3.1] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 55. panta 2. punktu, Administrācijas Pilsētplānošanas pārvalde ierosināja administratīvo lietvedību.

[3.2] Pamatojoties uz konstatēto, Administrācijas Pilsētplānošanas pārvaldes Būvinspekcijas būvinspektors 2024. gada 11. novembrī sagatavoja atzinumu par būves ekspluatācijas pārbaudi ar Nr. BIS-BV-15.1-2024-1968 (turpmāk – Atzinums).

[3.3] Atzinumā tika konstatēts, ka Nekustamajā īpašumā atrodas cilvēku drošību apdraudoša un vidi degradējoša Ēka. Ēka rietumu pusē ir cietusi daļēji ugunsgrēkā, kā rezultātā, konstatēti būtiski konstrukciju bojāumi, proti, bojātas Ēkas fasādes, daļēji iebrucis jumts, kā rezultātā, nelabvēlīgo laika apstākļu ietekmē, nesošās konstrukcijas turpina zaudēt mehānisko stiprību un stabilitāti, kas var radīt Ēka neprognozējamu sabrukšanu. Ēkas tehniskais un vizuālais stāvoklis neatbilst Būvniecības likuma 9. panta prasībām. Ēka ir uzskatāma par cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējoša.

[4] Saskaņā ar APL 62. panta pirmo daļu, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātam, iestāde (konkrētajā gadījumā Būvvalde) noskaidro un izvērtē adresāta viedokli un argumentus šajā lietā. Savukārt APL 62. panta otrās daļas 3. punkts noteic, ka personas viedokļa un argumentu noskaidrošana nav nepieciešama, ja no gadījuma būtības izriet, ka personas viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta. Nemot vērā to, ka Īpašnieks jau bija sniedzis Paskaidrojumu, kurā norādīja, ka Ēkas sakārtošanas darbus uzsāks 2024. gada sākumā, kā arī to, ka atkārtotā pārbaudē ir konstatēts, ka Ēkas tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, par ko tika sagatavots Atzinums, Īpašnieka atkārtotais viedoklis pirms lēmuma izdošanas nav lietderīgs.

[5] Atbilstoši Būvniecības likuma 7. panta pirmās daļas 2. punktam, pašvaldības kompetencē ir izskatīt jautājumus par pilnīgi vai daļēji sagruvušu, bīstamu vai ainavu bojājošu būvju sakārtošanu vai nojaukšanu.

[6] Ēka neatbilst:

[6.1] Civillikuma 1084. pantā noteiktām prasībām, jo konkrētajā gadījumā Nekustamā īpašuma Īpašniekam, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, jānodrošina savas Ēkas uzturēšana tādā stāvoklī, ka no tās nevar rasties kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem;

[6.2] Būvniecības likuma 9. pantā noteiktām prasībām, jo konkrētajā gadījumā visā ekonomiski pamatotajā ekspluatācijas laikā Ēkas un to elementiem jāatbilst cita starpā šādām būtiskām prasībām:

- 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte;
- 2) ugunsdrošība;
- 3) vides aizsardzība un higiēna, tai skaitā nekaitīgums;
- 4) lietošanas drošība.

[6.3] Domes 2024. gada 25. janvāra saistošo noteikumu Nr. 2 “Par Jūrmalas valstspilsētas teritorijas plānojuma grozījumu, grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu”, kuros veikti grozījumi ar Jūrmalas domes 2024. gada 30. maija saistošajiem noteikumiem Nr. 25 “Grozījumi Jūrmalas domes 2024. gada 25. janvāra saistošajos noteikumos Nr. 2 “Par Jūrmalas valstspilsētas teritorijas plānojuma grozījumu, grafiskās daļas, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu”” (turpmāk – Apbūves noteikumi) 2437. punktā noteiktajām prasībām, lai novērstu apdraudējumu cilvēkiem un pilsētvides ainavas degradāciju, juridiskās, fiziskās, kā arī pilnvarotās personas, kuru īpašumā, valdījumā vai nomā ir nekustamie īpašumi, veic to uzturēšanu un sakopšanu atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu un šo noteikumu prasībām neatkarīgi no tā, vai īpašums ir reģistrēts Nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā vai zemesgrāmatā.

[7] Domes 2017. gada 26. oktobra saistošo noteikumu Nr. 29 “Par nekustamā īpašuma nodokli Jūrmalā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 29) 3. punktā noteikts, ka būvei, kas

klasificēta kā vidi degradējoša, sagruvusi vai cilvēku drošību apdraudoša, ar nākamo mēnesi, pēc būves klasificēšanas attiecīgajā būvju kategorijā, piemēro nodokļa likmi trīs procentu apmērā no lielākās turpmāk minētās kadastrālās vērtības: būvei piekritīgās zemes kadastrālās vērtības vai būves kadastrālās vērtības.

[8] Saskaņā ar Civillikuma 863. pantu, kas bauta vai vēlas baudīt kādas lietas labumus, tam arī jānes ar šo lietu saistītie pienākumi, kā arī trešās personas šai lietai vai tās dēļ taisītie izdevumi. Nemot vērā to, ka Ēkas īpašnieks nav nodrošinājis Ēkas sakārtošanu atbilstoši Apbūves noteikumu 2437. punktā noteiktām prasībām un to, ka Ēka sava tehniskā stāvokļa dēļa var apdraudēt tās īpašnieku, kaimiņus, citas personas, Ēka ir uzskatāma un klasificējama par cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējošu Ēku. Vienlaikus Ēka būtu apliekama ar nodokļa likmi trīs procentu apmērā no atbilstoši lielākās kadastrālās vērtības.

[9] Dome, izvērtējot administratīvā akta izdošanas lietderīgumu saskaņā ar APL 66. pantu, uzskata par nepieciešamu piemērot tiesiskos līdzekļus, kamēr Ēka netiks sakārtota atbilstoši reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, un, pamatojoties uz Saistošo noteikumu Nr. 29 7. punktu, šo paaugstināto nodokļa likmi Ēkai piemēros līdz tā mēneša beigām, kurā stāsies spēkā lēmums, ar kuru būs atcelts lēmums par Ēkas klasificēšanu kā cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējošu ēku.

[10] Būvniecības likuma 21. panta devītajā daļā noteikts, ja ēka ir sagruvusi un nonākusi tādā tehniskajā stāvoklī, ka ir bīstama vai bojā ainavu, šīs ēkas īpašiekam atbilstoši pašvaldības lēmumam tā jāsakārto. Šā lēmuma izpildi nodrošina APL noteiktajā kārtībā.

[11] Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumu Nr. 500 “Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 158. punktu, ēka ir jāsakārto, jāveic tās konservācija vai jānojauc (atkarībā no konkrētiem apstākļiem):

- ja tās stāvoklis neatbilst Būvniecības likuma 9. pantā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz ēkas lietošanas drošību, mehānisko stiprību un stabilitāti;
- ja būves fasādes un citu ārējo konstrukciju tehniskais stāvoklis vai ārējais izskats neatbilst pilsētvides ainavas vai ainaviski vērtīgās teritorijas prasībām (ēkas ir vidi degradējošas vai bojā ainavu), kuras ir noteiktas pašvaldības saistošajos noteikumos par namu un to teritoriju un būvju uzturēšanu.

[12] Vispārīgo būvnoteikumu 159. punktā noteikts, ka pašvaldība uzdod ēkas īpašiekam:

- sakārtot būvi, veikt būves konservāciju vai nojaukt būvi tādā apjomā, lai tā neradītu bīstamību, ja būve ir pilnīgi vai daļēji sagruvusi vai nonākusi tādā tehniskajā stāvoklī, ka kļuvusi bīstama;
- sakārtot būvi, lai tā atbilstu pilsētvides ainavas vai ainaviski vērtīgās teritorijas prasībām, ja būve bojā ainavu.

[13] Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 2. septembra noteikumu Nr. 529 “Ēku būvnoteikumi” 25. punktā noteiktajam, ja ekspluatācijā pieņemtas ēkas stāvoklis neatbilst Būvniecības likuma 9. pantā noteiktajām būtiskajām prasībām attiecībā uz būves lietošanas drošību, mehānisko stiprību un stabilitāti vai, ja ēka nonākusi tādā tehniskajā stāvoklī, ka kļuvusi bīstama, tad, ierosinot šādas ēkas konservāciju, institūcijā, kura pilda būvvaldes funkcijas, iesniedz paskaidrojuma raksta I daļu, kurai pievieno šo noteikumu 8. un 9.¹ punktā minētos dokumentus, kā arī šādus dokumentus un informāciju:

- 25.1. ēkas konservācijas darbu veikšanas projektu, kurā ietver:
 - 25.1.1. skaidrojošu aprakstu par konservācijas veikšanu un nepieciešamo konservācijas darbu sarakstu;

25.1.2. risinājumus vai, ja nepieciešams, grafisko daļu būvkonstrukciju noturības zudumu un ēkas elementu turpmākās bojāšanās novēršanai;

25.1.3. risinājumus bīstamības cilvēku dzīvībai un veselībai vai videi novēršanai;

25.2. darbu organizēšanas projektu, ja pašvaldība lēmumā par ēkas konservāciju to ir norādījusi;

25.3. citus dokumentus, kas raksturo ēku un nepieciešami lēmuma pieņemšanai.

[14] Būvniecības likuma 1. panta 6. punkts nosaka, ka būves konservācija ir būvdarbi, kurus veic būves konstrukciju nostiprināšanai un aizsardzībai pret nelabvēlīgu ārējo iedarbību, kā arī izbūvēto inženierīku atslēgšanai, lai būves konstrukcijas nenonāktu cilvēku dzīvībai, veselībai vai videi bīstamā stāvoklī.

Ņemot vērā to, ka Ēka ir cilvēku drošību apdraudoša un vidi degradējoša, Domes pienākums ir Ēkas Īpašniekam uzdot veikt Ēkas sakārtošanu, nosakot samērīgu lēmuma izpildes termiņu.

Būvniecības tiesisko kārtību regulējošos normatīvajos aktos – Būvniecības likumā un Vispārīgos būvnoteikumos nav noteikti minimālie vai maksimālie termiņi, kuros iestāde personai var uzdot veikt darbības saistībā ar Ēkas sakārtošanu. Līdz ar to secināms, ka šāds termiņš ir izvērtējams un nosakāms katrā individuālā gadījumā, atkarībā no lietas faktiskajiem apstākļiem.

Ņemot vērā to, kā Īpašnieks nav veicis Ēkas uzturēšanu, Dome uzskata, ka konkrētajā gadījumā izpildes termiņš Ēkas konservācijai ir nosakāms līdz 2025. gada 1. septembrim.

Nekustamā īpašuma īpašumu tiesību pārņemšanas gadījumā saskaņā ar APL 33. panta trešo daļu tiesību pārņēmējam visas darbības, kas izpildītas procesā līdz viņa iestāšanās brīdim, ir tikpat obligātas, kā tās bija personai, kuras tiesības pārņemtas.

Saskaņā ar APL 75. panta otro daļu, ja apstrīdamu administratīvo aktu neapstrīd, tas ir spēkā, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu. Tādējādi Nekustamā īpašuma Īpašnieka maiņas gadījumā nemainās faktiskie un tiesiskie apstākļi, un administratīvais akts izpildāms īpašuma tiesību pārņēmējam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, pamatojoties uz Civillikuma 1084. pantu Administratīvā procesa likuma 59. panta otro un ceturto daļu, 65. panta trešo daļu, 66. pantu, 70. pantu un 75. panta otro daļu, Būvniecības likuma 21. panta devīto daļu, Apbūves noteikumu 2459. punktu un Saistošo noteikumu Nr. 29 3. punktu, Jūrmalas dome **nolemj**:

1. Klasificēt ēku Rūsiņa ielā 17, Jūrmalā, kā cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējošu ēku.
2. Piemērot ēkai Rūsiņa ielā 17, Jūrmalā, nekustamā īpašuma nodokļa likmi **trīs procentu** apmērā no atbilstoši lielākās kadastrālās vērtības: ēkām piekritīgās zemes kadastrālās vērtības vai ēku kadastrālās vērtības.
3. Noteikt pienākumu ēkas Rūsiņa ielā 17, Jūrmalā Īpašniekam līdz 2025. gada 1. septembrim būvniecību regulējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā caur Būvniecības informācijas sistēmu Jūrmalas Būvvaldē iesniegt paskaidrojuma rakstu Ēkas konservācijai un, tajā saņemt atzīmes par būvdarbu uzsākšanas un būvdarbu pabeigšanas nosacījumu izpildi.
4. Lēmuma 3. punktā uzlikto pienākumu neizpildes gadījumā, pilnvarot Jūrmalas valstspilsētas pašvaldības izpilddirektoru saskaņā ar APL 370. panta noteikumiem administratīvā akta adresātam uzlikt piespiedu naudu.

5. Uzdot lēmuma izpildi kontrolēt Administrācijas Pilsētplānošanas pārvaldei.

Atbilstoši APL 70. panta pirmajai daļai šis lēmums stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi. Lēmumu var pārsūdzēt APL noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Šī administratīvā akta apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību (Būvniecības likuma 21. panta desmitā daļa).

Attiecībā uz šī administratīvā akta piespiedu izpildi norādāms uz turpmāk minēto.

Piespiedu izpildes mērķis būtu panākt šī administratīvā akta izpildi un faktiski nekādi argumenti nevar kalpot par pamatu tam, ka Ēka netiek sakārtota, jo Nekustamā īpašuma Īpašniekam ir jāapzinās konstatētais par Ēkas cilvēku drošību apdraudošu un vidi degradējošu stāvokli.

Ja adresāts labprātīgu izpildi nav veicis, administratīvo aktu var izpildīt piespiedu kārtā APL noteiktajā kārtībā, ja vien likums, uz kura pamata administratīvais akts izdots, nenosaka citu kārtību (APL 358. panta otrajā daļa). Savukārt APL 358. panta ceturtā daļa noteic, ka vienlaikus ar administratīvā akta paziņošanu adresātam iestāde var veikt likumā noteiktos pasākumus administratīvā akta izpildes nodrošināšanai.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 21. panta desmito daļu, ja šis lēmums netiek pildīts, Administrācija ir tiesīga nodrošināt tā izpildi, piemērojot aizvietotājizpildi un citus APL noteiktos piespiedu izpildes līdzekļus.

Savukārt, lai nodrošinātu administratīvā akta, kas uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību, izpildi, APL 368. panta pirmā daļa pieļauj šādus piespiedu izpildes līdzekļus: aizvietotājizpilde, piespiedu nauda un tiešā spēka palīdzība.

APL 368. panta otrā daļa noteic, ka izpildiestāde (Administrācija), pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu un ņemot vērā lietderības apsvērumus, var izvēlēties piespiedu izpildes līdzekļus, maina tos, līdz sasniedz rezultātu – attiecīgajā administratīvajā aktā uzliktā pienākuma izpildi.

APL 370. panta pirmā daļa noteic, ja administratīvais akts uzliek adresātam pienākumu izpildīt noteiktu darbību vai atturēties no noteiktas darbības, un viņš šo pienākumu nepilda, adresātam var uzlikt piespiedu naudu. ņemot vērā, ka atbilstoši APL 364. panta pirmajai daļai administratīvā akta piespiedu izpildes izmaksas uzliek adresātam, Domes ieskatā piespiedu nauda kā šī administratīvā akta piespiedu līdzeklis ir pietiekami efektīvs, lai nodrošinātu tā izpildi, vēl jo vairāk šāds piespiedu izpildes līdzeklis dod administratīvā akta adresātam iespēju pašam izpildīt uzlikto pienākumu, t.i., neiesaistīt citu personu (aizvietotājizpilde vai tiešā spēka palīdzība) uzliktā pienākuma izpildē. Līdz ar to Dome kā piespiedu izpildes līdzekli šī administratīvā akta izpildei izvēlas piespiedu naudu.

Atbilstoši APL 370. panta otrajai daļai piespiedu naudu var uzlikt atkārtoti, līdz adresāts izpilda vai pārtrauc attiecīgo darbību. Atkārtoti piespiedu naudu var uzlikt ne agrāk kā septiņas dienas pēc iepriekšējās reizes, ja adresāts šo septiņu dienu laikā nav izpildījis.

Piespiedu naudas apmērs – minimālā piespiedu nauda fiziskai personai ir *50 euro*, bet maksimālā ir *5000 euro*, ievērojot samērīguma principu, kā arī ņemot vērā adresāta mantisko stāvokli (APL 370. panta trešā daļa). Piespiedu naudas piedziņu veic tiesu izpildītājs Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties un APL 361. panta pirmo daļu, Dome aicina šī lēmuma adresātu, Nekustamā īpašuma Īpašnieku labprātīgi būvniecību regulējošo normatīvo aktu noteiktajā kārtībā veikt šī lēmuma lemošās daļas 3. punkta izpildi.

Dome brīdina, ja ar šo administratīvo aktu uzliktais pienākums netiks izpildīts labprātīgi iepriekš norādītajā terminā, Administrācija kā šī administratīvā akta izpildiestāde no nākamās dienas, kad beidzies administratīvajā aktā noteiktais administratīvā akta labprātīgas izpildes termiņš, veiks administratīvā akta piespiedu izpildi APL noteiktajā kārtībā, piemērojot Īpašiekam APL 370. pantā paredzēto piespiedu naudu.

Brīdinājums stājas spēkā vienlaicīgi ar administratīvā akta, kura piespiedu izpildei tas izdots, spēkā stāšanos.

Sūdzību par Administrācijas kā izpildiestādes darbībām lēmumā uzlikta pienākuma piespiedu izpildes procesā ir tiesības APL 363. panta otrās daļas kārtībā iesniegt Administratīvā rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses – deklarētās dzīvesvietas adreses vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Brīdinājums tiesā nav pārsūdzams.

Priekšsēdētāja

R. Sproģe